

maalet, hvad gør man saa andet end det, man i Gaar bebrejdede det ærede Medlem fra Ringkøbing? Vi er stadig villige til at forhandle om hvert enkelt Punkt, og det konservative Parti forbeholder sig i enhver Henseende, ganske specielt angaaende det Lovforslag, hvorfor jeg særlig er Ordfører, nemlig det om Len og Stamhuse, at fremkomme med maaske ret detaillerede Bemærkninger i det Udvalg, som naturligt maa nedsættes.

Til sidst vil jeg gerne sige, at det er mit Haab, at hvad der end sker i storpolitisk Henseende, maa Spørgsmaalet om Len og Stamhuse blive endeligt og definitivt løst, saaledes at Grundlovens Bud: at disse Ejendomme skal gaa over i den frie Omsætning, kan blive fuldbyrdet.

Første Næstformand (K. M. Klausen): Folketingsmanden for Odense Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Marott: Det ærede 7de Medlem for Randers Amt (Harboe) erklærer, at han ikke staar her som Godsejernes Forsvarer. Jeg maa dog sige, at jeg synes, man faar et levende Indtryk af, at det ærede Medlem paa alle mulige Maader søger at forsvare Godssejernes Rettigheder. Det ærede Medlem kan naturligvis sige: Ja, men det er, fordi jeg anser det for ret og rigtigt at gøre det, og det skal jeg ikke komme ind paa, men jeg vil dog bemærke, at naar der saa fremkommer Citater og Bevisligheder fra anden juridisk Side, kan man ikke nøjes med at sige: jeg kender ikke vedkommende, som har skrevet det. Det er alt for let at komme om ved en Bevisførelse. Jeg har ganske rigtigt bemærket, at den paagældende Jurist, altsaa Overretssagfører Vallø, er en Autoritet paa dette Omraade, men det tror jeg ogsaa, at jeg fremdeles tør fastholde. Det beviser jo intet, at det ærede Medlem har telefoneret rundt til forskellige af Byens Sagførere og spurgt dem, om de kendte Overretssagfører Vallø, thi de yngre Jurister kender vel ikke saadan alle Fortidens Stormænd paa det juridiske Omraade — man kan vel heller ikke forlange, at den yngre Slægt af Jurister skal kende den ældre Slægt —, men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at Overretssagfører Knud Vallø i tidligere Tider har beskæftiget sig overordentlig meget med Spørgsmaalet om Len og Stamhuse. Jeg staar her med en forholdsvis stor Afhandling, han har skrevet i „Ugeskrift for Retsvæsen“, og han har ligeledes skrevet en meget dygtig Afhandling om Vallø og Vemmetofte

Klostre. Selv om han med Hensyn til dette Spørgsmaal ikke har gjort den Opfattelse gældende, jeg f. Eks. har, maa man alligevel indrømme, at det er et dygtigt Indlæg, og det, som jeg staar med i Haanden, er ogsaa et meget dygtigt Indlæg, som det ærede 7de Medlem for Randers Amt (Harboe) kunde have godt af at læse. Men der er ikke fremkommet noget Argument fra det ærede Medlem mod de Citater, jeg har fremført fra dette Skrift, og der er derfor heller ikke noget Grundlag for en videre Forhandling. Det ærede Medlem holder ved sin Paastand og støtter den maaske til visse Autoriteter. Jeg fastholder min Paastand, som jeg har gjort udførligt Røde for baade her og i den af Lenskommissionen afgivne Betænkning, og jeg støtter den blandt andet paa dette udmærkede Skrift af denne Mand; saa kan de Herrer kalde ham Autoritet eller ikke, det spiller ikke nogen afgørende Rolle for mig.

Første Næstformand (K. M. Klausen): Det 7de Medlem for Randers Amt har Ordet for en kort Bemærkning.

Harboe: Jeg maa tillade mig at bemærke, at det ærede Medlem fra Odense (Marott) ikke har citeret noget som helst Argument af Overretssagfører Vallø. Der er citeret en Paastand, og overfor denne Paastand har jeg citeret ordret Indholdet af et Lovbud. Et Lovbud skulde dog i den Henseende staa over et hvilket som helst Argument og et hvilket som helst Ræsonnement af denne Forfatter. Det kan selvfølgelig godt være, at han er mere kendt i visse Kredse, end jeg ved om, men jeg har spurgt forskellige Professorer ved Universitetet (*Statsministeren* (Zahle): De kender slet ikke til Landboret ved Universitetet). Der er vel nogle, der kender det. (*Statsministeren* (Zahle): Nej, det er der ikke). Jeg vil altsaa overfor det ærede Medlem bemærke, at jeg har ikke citeret nogen Autoritet eller Jurist mod Overretssagfører Vallø. Jeg har citeret Lovens ganske rene og klare Ord, der gaar ud paa, at Lenssiderne har frivilligen gjort deres Selveje til Len, og jeg har stadig liggende her Adkomsterne for hvert enkelt Len for hele Landet — ikke Stamhusene — hvoraf det, med den mest evidente Tydelighed vil fremgaa, at paa to nær: Holsteinborg og Brahetrolleborg, er saarlige Godser sammenkøbte enten ad ganske privat Vej eller ved Køb fra Staten, hvilket kan ses i Samlingen af Statsskøder, udgivet af West.